

Nyhetsbrev för

PKC i Stockholms län

2017-07-11 Årgång 3, nummer 6

Palliativt Kunskapscentrum i Stockholms län, ett samarbete
med kommuner i Stockholms län och Stockholms läns landsting

Hemsida: pkc.sll.se Kontakt: pkc@sll.se Ansvarig utgivare: Peter Strang

Appar i palliativ vård

Sommarhälsning från PKC!

Av: *Peter Strang, vetenskaplig
ledare*

I detta sommarnummer av Nyhetsbrevet vill vi berätta om det nyaste angående PKC-dagen. Brevet innehåller också en kort sammanfattning om appar i palliativ vård.

PKC-dagen den 28 november

Programmet är nu klart, med reservation för eventuella ändringar i sista stund. För att så många som möjligt skall ha glädje av vårt heldagsseminarium, har vi valt att ha några gemensamma föreläsningar i plenum (storsal), övriga föreläsningar och workshops finns i tre olika spår som man kan välja emellan.

Helhetssynen, liksom den existentiella kris som uppstår när döden utmanar livet, är gemensamma frågor oavsett var man arbetar. Därför har vi valt att inleda dagen med två sådana föreläsningar: I den första föreläsningen beskrivs den allra senaste kunskapen om sambandet mellan kropp och själ, dvs. hur psykiska, sociala och

Viktiga datum

Aktuella utbildningar hos PKC

- 22 sep Palliativ vård för läkare på akutsjukhus
- 13 okt Amyotrofisk Lateralskleros (ALS)
- 28 nov PKC-dagen 2017

existentiella faktorer kan påverka symtom i kroppen! Denna nya kunskap ger stöd för det vi intuitivt vetat, att god omvårdnad påverkar hela människan i positiv inriktning. Visste ni till exempel att gemenskap dämpar smärtupplevelsen i hjärnan på ett mätbart sätt? **Peter Strang** kommer att föreläsa om dessa frågor.

Kuratoren och forskaren **Lisa Sand** kommer att ge oss en översikt om frågor som rör meningslöshet, mening och hopp. Kan man känna mening och hopp trots att man är i livets slutskede? Hur kan vi som personal stötta patienter och närstående, så att de inte överväldigas av en känsla av meningslöshet?

Anna Sandgren som är lektor i Växjö kommer att ge en intressant översikt över metaforer i palliativ vård! Hennes föreläsning är av stort intresse oavsett var man arbetar.

Förutom dessa plenumföreläsningar kommer vi att beröra många aspekter ur den nya versionen av det *Nationella vårdprogrammet för palliativ vård i livets slutskede* ([klicka HÄR](#) för länk till vårdprogrammet, eller besök goo.gl/P3GLbs). Deltagarna får möjlighet att välja mellan så olika ämnen som närståendestöd (Alvariza), förvirringstillstånd (Fürst), palliativ sedering (Lundström), implemen-

tering av vårdprogrammet (Simmross), KASAM och smärta som ett exempel på implementering (Strang), palliativ vård vid demens, omvårdnadsaspekter och medicinska frågor (Olofsson och Sundelöf), omvårdnad i livets slutskede (Witalis), palliativa ombud (Linde). Det blir med andra ord en fullspäckad dag – du vill nog inte missa PKC-dagen! **Passa på att anmäla dig redan nu, på www.trippus.net/PKCdagen**

PKC-dagen är KOSTNADSFRI för personal som arbetar på uppdrag av SLL samt för personal inom de kommuner som är anslutna till PKC.

Appar i palliativ vård

Meghani S et al: *Clinician-targeted mobile apps in palliative care: A systematic review. Journal of Palliative Medicine 2017* (e-pub ahead print). Referat av Peter Strang

Användningen av smarta mobiler med sjukvårdsapplikationer, dvs. "appar" har ökat snabbt under de senaste åren. I en helt ny översiktsartikel av Meghani et al., uppges 90% av sjukvårdspersonalen i USA använda sig av sjukvårdsappar. Motsvarande siffror saknas för Sverige.

"90% av sjukvårdspersonalen i USA uppges använda sig av sjukvårdsappar"

Sökord

Författarna har gjort en genomgång för att kartlägga vilken typ av appar man kan hitta idag. Som sökord använde man *palliative care, hospice care, end-of-life care, terminal illness, cancer, symptoms, pain, breaking or giving bad news, end-of-life communication, end-of-life conversations* samt *advanced care planning*.

Resultat

Fram till och med december 2016, hittade man 46 användbara appar, varav 39 var kostnadsfria. De flesta var på engelska. Apparna kunde indelas i fem huvudområden (se faktarutan).

46 palliativa appar för:

- Kommunikation i palliativ vård
- Planering av palliativ vård i livets slutskede
- Utbildning i palliativ vård
- Behandlingsråd
- Nyheter och bloggar
- Läkemedelsfrågor och doser

Kommunikation och planering av palliativ vård i sen fas

Totalt nio av apparna kan huvudsakligen användas som stöd för att planera för vården i livets slutskede, dvs. vilka mål vården bör ha i den här fasen (advanced care planning). Begreppet brytpunktsamtal används nästan uteslutande i Sverige; utomlands talar man om EOL (end-of-life) discussion eller advanced care planning. Flera av apparna har också som mål att lära ut kommunikation, dvs. hur man samtalar om livet och döden med patienter och närstående och hur kan kommunicerar dåliga besked så skonsamt som möjligt.

"Flera appar har som mål att ge stöd i hur man samtalar om livet och döden med patienter och närstående"

Utbildning i palliativ vård

Sju av apparna ger grundläggande utbildning i palliativ vård. Flera riktar sig till läkarstudenter. Till exempel kan apparna innehålla frågor och "flashcards", som ger användaren möjlighet att träna sig i palliativa frågeställningar. Vissa appar hänvisar också till sammanfattningar av kunskapsläget.

Behandlingsråd

Totalt 17 appar ger behandlingsråd ur ett palliativt perspektiv. Flera av dessa handlar om smärta i livets slutskede. Några av apparna sticker ut, t.ex. "Neonatal Palliative Care" som handlar om palliativ vård till spädbarn och barn, eller PalliAGED Nurse som har fokus på äldre i palliativ vård, med eller utan demens. Just den appen hittar jag inte i min mobil, däremot finns hemsidan på nätet, med fokus på sjuksköterskans roll.

Nyheter och bloggar

Flera appar handlar om nyheter inom palliativ vård med hänvisning till studieresultat eller till bloggar.

Läkemedel i palliativ vård

Slutligen beskrivs också sju appar som fokuserar på läkemedel, doser, omvandlingstabeller och annat.

Diskussion

Utbudet av appar ökar snabbt och de flesta är kostnadsfria. Vill man bekanta sig med någon av apparna, ger artikeln vägledning om apparnas huvudinnehåll och beskriver också de tekniska förutsättningarna: Vissa appar finns till exempel bara för Android eller för IOS, och några hittar man lättast via sin dator...

Som en service till våra följare, kommer vi på PKC att gå igenom olika appar och hemsidor för att kunna bedöma vilka som lämpar sig bäst som stöd i svensk sjukvård.

Besök pkc.sll.se för mer palliativ information

PKC:s syfte är att utgöra en kunskapsbank för palliativa frågor. Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län samfinansieras av Stockholms läns landsting samt kommunerna Danderyd, Ekerö, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Solna, Stockholm och Vaxholm.

Kontakt: pkc@sll.se

Dela utskicket

